

BIBLIOTEKA
SHTETIT

8JH-1
N 40

ISUF
NELAJ

VITE
DHE
INAUGURIME

POEZI

8SH-1

n40.

ISUF
NELAJ

VITE
DHE
INAUGURIME

POEZI

13885

SHTËPIA BOTUESE «NAIM FRASHËRI»

SA VËSHTIRË

Penelën poetike e shtriva
si këto parcela të mëdha të pemëve
rreshtat kaq bukur radhë-radhë
si rreshtat e rimuara të një vjershe.

Degët në dimër zbardhur nga bora,
në pranverë nga lulet e bukura
vera i bëri t'u ulen krahët
nga pesha e rëndë e frutave.

Nga letra desha t'i nxjerr vargjet,
le të shërbijnë si furka dhe ato,
të mbajnë krahët e këtyre pemëve
të mos bjerë asnje kokërr në tokë.

Ngjyrat e stimëve derdhen këtu
me nuanca të larmishme,
e sa vështirë në letër të hedhësh
këtë peizazh me pemishte.

NGJYRA

1978

Ngjyrat e stimëve derdhen këtu
me nuanca të larmishme,
e sa vështirë në letër të hedhësh
këtë peizazh me pemishte.

Ngjyrat e stimëve derdhen këtu
me nuanca të larmishme,
e sa vështirë në letër të hedhësh
këtë peizazh me pemishte.

Ngjyrat e stimëve derdhen këtu
me nuanca të larmishme,
e sa vështirë në letër të hedhësh
këtë peizazh me pemishte.

ME ATË LAPS TË FUTUR NË GËZHOJË

Me një gisht laps kishe nisur të shkruaje,
partizan i vogël, por i madh nga lufta,
në gëzhojë ai laps i vogël
si trupi yt i vogël i rritur nga pushka.

Me atë laps të futur në gëzhojë
derdhe shkronjat porsi flakë,
ai laps futur në gëzhojë-fole për barot,
ai si plori në majën e plugut
arën e dijes për të çarë.

Me atë laps futur më gëzhojë shkrove shumë.
A s'e kanë nismën aitje dhe skicat e kombinateve,
të uzinave, të qyteteve të rinj,
shtratat e ndryshuara të lumenjve e digat e maleve?

Me atë lapsin e futur në gëzhojë, partizan i vogël,
shkrove emra shokësh të rënë në ballë të stuhis ,
me atë laps në gëzhojë desha t shkruaj emrin
tënd unë sot,
emrin e novatorit të dalluar
në uzinë.

1979

GJER NË PIKËN E FUNDIT TË GJAKUT

*Kush s'po pyet për top t'gjermanit
Lihja, motra e Merimanit.¹*
Populli

Njësh me trupin e kumbullës në bahçë atë ditë
shtëpia nën breshëri predhash; shembje!
Tundej kumbulla nga predhat e artilerisë
por Lihja, si shkëmbi, e paepur.

Armiku nën breshëri shtëpinë e saj,
armiku ta fishinte atë bazë partizane,
por ajo mes dhjetra shtëpijash në fshat
ngrihej, kështjellë e përjetshme malesh.

Degët e kumbullës sa shumë lule të bardha
ndërsa lule të kuqe në trupin e Lihes.
Dhembjen e shkundi kumbulla me petale
mbi plagët si fasho t'ia vinte.

Ti, motër e Merimanit, ti, shoqe lufte e tij,
gjer n'pikën e fundit të gjakut mbete ti,
ndaj çdo vit lulëzim i asaj kumbulle
si kurorë të përulet me dashuri.

1979

1) Meriman Braja, dëshmor, ish-komandant i çetës së Lumës.

VITE DHE INAUGURIME

Ditë e inaugurimit të veprës...

Më e plotë tufa e buzëqeshjes së punëtorëve.

Në ballin e tyre çdo vijë lodhje, përleshje,
në duart e tyre çdo e çarë nga guri, hekuri, betoni
mbushet me ngrohtësinë e kësaj dite suksesesh.

Përpara — vepra;

aty-ditët, netët e gdhira, djersa punëtore,
aty-dielli i paperënduar kurrrë në sytë e sajtorëve.

Shirit i prerë,

shfletim i madhështisë së duarve të punës,
përqafime, urime, përshëndetje,
hapsirë e hapur e parashikimeve ku një vepër tjetër,
ende më e madhe,

qysh sot nis themelët.

Vite dhe inaugurime.
Diga si male të rinj,
kombinate, uzina, që derdhin hekur e çelik,
fshatra, qytete të rinj —
ecën drejt komunizmit nënë Shqipëri.

Prindërit e dëshmi i kësaj viti
në qytetin që ka qapllakun e tij, që ka qytetin që
në qytetin që ka qapllakun e tij, që ka qytetin që
në qytetin që ka qapllakun e tij, që ka qytetin që
në qytetin që ka qapllakun e tij, që ka qytetin që

Prindërit e dëshmi i kësaj viti
në qytetin që ka qapllakun e tij, që ka qytetin që
në qytetin që ka qapllakun e tij, që ka qytetin që
në qytetin që ka qapllakun e tij, që ka qytetin që

Prindërit e dëshmi i kësaj viti
në qytetin që ka qapllakun e tij, që ka qytetin që
në qytetin që ka qapllakun e tij, që ka qytetin që
në qytetin që ka qapllakun e tij, që ka qytetin që

RINIA DHE PLEQËRIA JOTE

Heroit të Punës Socialiste S. Vata

Rinia jote derdhur
në rrugë e tunele,
emri yt i gdhendur
në beton e hekur.

Shpërthen me mina shkëmbin
e qetësisë pensioniste,
mbush rrudhat e moshës
me epikën e ditëve.

Helmeta e minatorit
t'i mbuloi thinjat,
gëzimin e rinisë sate
e ndien nëpër shinat.

Rinia jote dikur
u derdh në rrugë e tunele,
rinia dhe pleqëria jote
derdhur në beton e hekur.

1979

ARTUR GJERGI FERDORI

KËTA PUNËTORE

Në kombinatin metalurgjik

Nëpër sytë e saldatorëve flaka thënrmohet,
detalet rrinë pranë në vëllazërim.

Nëpër duart e shkritisëve lavat e zjarra.

Derdhja e detaleve
— derdhja e gjymtyrëve të makinave,
e veprave të mëdha.

Nëpër duart e tyre kaq pesha,
në sytë e tyre kaq shumë kthjellësi,
në ndërgjegje kaq shumë thjeshtësi.

Këta punëtorë kaq të dashur,
gjoks i hekurt i Shqipërisë,
janë më të lartë se çdo lartësi këtu.

NË SHTËPINË E RE

Mbi rrënojat e tërmetit u ngrit sfiduese
shtëpi e re nga duart e vullnetarëve,
me cimento Kruje, hekur Elbasani
me tulla gatuar nga baltë e Divjakës.

Ka marrë ajo dashurinë, vetmohimin e të gjithëve,
ka marrë forcën e unitetit të çeliktë,
erërat e gjithë krahinave këtu ndihen
në përkëdheljen e faqes së njomë të fëmijës.

Ta gëzoni! — Urojnë vellezër nga t'gjitha anët,
shtrëngojnë me ta duart gjithë pjestarët e

dhe arat e gjera sikur afrohen
me blerimin e tyre për ta stolisë.

shtëpisë

Në muret e kësaj shtëpie gjithnjë do të
ndiejnë
duart e vellezërve nga gjithë vendi,
sytë e gjithë pjesëtarve të familjes kthyer nga
Partia –
si dritaret e kësaj shtëpie nga dielli.

1979

SI MUND TË NDIHESH PA STREHE

Për të dëmtuarit nga tërmeti.

Si mund të ndihesh pa strehë,
kur krahët e të gjithëve zgjaten drejt teje,
çatitë e të gjitha shtëpive të zgjatura mbi shtëpitë e
rrëzuara,
rrugët si lumë makinash, vullnetarësh
derdhjen e kanë në zonat e dëmtuara
si në gjirin e madh të vëllazërimit.

Si mund të ndihesh pa strehë?

MREKULLIA E FSHATIT TE RI

*Çast nga përcjellja e aksionistëve
pas përfundimit të shtëpive të reja
në fshatin e dëmtuar nga tërmeti.*

Donit t'u jepnit më shumë; o nëna, po ku ka si
zemrat,
ku ka më shumë se puthjet e mirënjosjes në ballë,
ku ka më të mirë se krahët e ngrohtë të përqafimit
që atyre u mbetën si shalli i ngrohtë në qafë.

Ata lanë familjet, fëmijët dhe erdhën këtu,
mbi fshatin gërmadhë sollën ngrohtësinë e shtëpive
të tyre;
sot largohen me mrekullin' e fshatit të ri në sy,
me urimet e ngrohta që u jep çdo familje.

Në muret e shtëpive të këtij fshati — krahët e
përbashkët,
lodhja e përbashkët dhe çdo sakrificë;
në to gdhendur dashuria vëllazrore për njëri-tjetrin,
këto shtëpi të reja derdhur në epikë.

Donit t'u jepnit, nëna, dhurata për fëmijët
pas aksionit, vellezërve, shokëve të besës
po buzëqeshjen e fëmijëve tuaj, kur hyjnë në
shtëpi të re,
do ta mbajnjë si tufë të freskët në vazo të
kujtesës.

— Në shtëpi e mëdha e qytetit, që i përmend
në dëshmi.

— Mëdha e qyteti, që i përmend nuk ka qenë
në dëshmi, që i përmend nuk ka qenë.

— Në shtëpi e mëdha e qytetit, që i përmend
në dëshmi, që i përmend nuk ka qenë.

— Mëdha e qyteti, që i përmend nuk ka qenë.

SHIU NË VERË

Si fije të arta vijat e shiut që imtas bien,
fije të përshkuara nga rreze si rubini,
ylberi hedhur madhështor nga bregu në breg
mbi shpatulla malesh si krah gëzimi.

1979

NDAJ ZGJATEN KALLINJTE

S'kursyem lodhjen, djersët lumë
që toka të ishte e butë, e butë,
s'u kërsyem në të ftohtë t'u hiqnim
ndonjë plagë që u la lagështirë e dimrit.

Morën nga ne orarin e punës të plotë
dhe mes vapës korrikut e ngricës së ftohtë
morën punimin, vaditjen, nitratin
ndaj mbi ne e zgjatën shtatin.

Ndaj gëzimi i tyre shpërthyer në kallinj,
që zgjaten gjer te balli dy e nga dy,
zgjaten ato duar të buta
ballin të na fshijnë, të na rrafshojnë

rrudhat.

1978

MË E GËZUARA NDËR DITËT

poemë

1.

S'do të mjaftonte vëtëm biografia e prindërve
sado me relief malesh e dallgësh,
sado që në trup të saj të jetë palca e klasës.
Kjo ditë e pranimit tim në radhët e Partisë
i thirri gjithë vitet e jetës,
erdhën nga femijëria me këngët e para për të,
erdhën nga rinia
me shinat e hekurta e tarracat plot agrume
dhe ullinj.

Në Parti duhet të vija si ujë i pastër
kaluar nëpër filtrën e kohës plot prova,
cilësitet e komunistit,
nëpër kudhrën e pünës më të vështirë

nëpër rendimentet e punës në ngjitje,
në ndeshje me konceptet në ndërgjegje,
në ndeshje me shokun që kalon nëpër mbledhje
thjesht me një autokritikë,
me njërin që si mi brente pronën socialiste,
me njërin që hunda në qìll i takonte,
me njérën që endëte merimangë thashethemesh,
me njérën që strukej nën ombrellë miqsh e shokësh.

Kjo ditë e hyrjes sime në Parti
ngjitje në një kuotë të re, të ndritur
nga ku shikoj aq qartë plot perspektivë
kuota të tjera dhe më të larta për të ngjitur.

Struku, mikroborgjez, që në vesh më pëshpërit:
— Shpëtove, e mbarove stazhin,
tani në brigadën tonë normist do të vish.
Jashtë qenies sime si para një porte të hekurt
konceptet: punë e lehtë, karrierë, privilegje.

Struku, mikroborgjez, që kërkon të shtrish
lëmshin e distancës mes meje dhe klasës.

Përsëri në brigadën ku jam
interesi personal — një pikë ujë,
interesi i përgjithshëm — oqean.

Cilësitë e mia ende në kudhrën e kalitjes,
ende mes dallgëve të vështirësive.

2.

Kjo ditë më e madhe, më e gjëzuarat ndër ditët
gëzimin e festave ka mbledhur,
krahët e ngrohtë të Partisë më prekin supet,
shokët grushtet e ekskavatorëve ngrenë lart,
nënës nga buzëqeshja i fshihen rrudhat,
shkëndija gëzimi në sytë e babait.

Ja, shokët e radhëve më mosha të ndryshme
po me zemër të re, të gjithë njëlloj.
Partia jonë gjithnjë e re, me gjakun e ri të klasës
ushqehet.

Partia me mendimin e kthjellët si ujët e bjeshkës
nga ndeshjet, rrebeshet del më e fortë.
Shokët komunistë së bashku me klasën

shpatullat i kanë vënë
Përsëri në brigadën ku jam
peshës së rëndë të revolucionit.
Pranë tyre do të shkul ngajeta ime
ndonjë gram
që ende s'e kam shkultur gjer në rrënje.

Komunist! Më i shtrenjti emër,
që nga trupi t'i shtrin dejet
gjer në çdo qelizë të Atdheut të dhemshur.
Vështrimit i jep hapësirën e kohës,
mendimit thellësinë e detit.
Të vështrosh me syt' e Partisë —
në ditët e sotme të takosh të nesërmën.
Komunist — mendim i mprehtë,
gjuha — shpatë para armikut të klasës.
Para syve
të mos ndehet mjegull miopie.
Para syve të mos shpëtojë asnje dëmtues,
veshokët t'u hëq nga sytë indiferentëve,
të mos ulet në qerpikë asnje minutë
gjumë i rehatisë,
të mos bjerë në mendimin e pastër
asnje izmë,
të mos më trembë asnje frehim e bllokadë.

3.

Komunist —
gjithnjë në përkrahje
të proletarëve të botës,
të partive marksiste-leniniste që në ballë
i prijnë klasës në betejat e ashpra
e kapitalin e venë nën grushte e tyta armësh.

Grushte partive revizioniste e oportuniste.
Rrebesch të jemi në kopshtin e tyre të ideve
ku mbi trungjet e teorive të Bernshtajnit e Kautskit
dalin filizat e rinj revizionistë,
lindin hibridë të çuditshëm:
«parti e gjithë popullit», «rrugë paqësore»,
«botë e tretë», —
vijë barazimi mes punëtorit e borgjezit.

Komunist — vështrimi të rrok madhësinë e
ngjarjeve.
Shikoj si superfuqitë kanë hapur gojën e
flotave

për të gëlltitur shtetet,
kanë zgjatur hundët si tubacionet
e naftës
nëpër botë,
kanë mprehur dhëmbët e tankeve
për të shtypur liritë, të drejtat,
Qeveritë borgjeze të vendeve të tjera,
në vartësitë e tyre,
si vegla qorre
për të mbajtur popullin nën zgjedhë,

nën shtypje.

Çirren eurokomunistët, «teoricienët» kinezë të botës së tretë, në altoparlantet e pragmatizmit.

Zjarri i marksizëm-leninizmit, në duart e komunisteve të vërtetë, shkëndijnë e revolucionit hedh si
në eshkë
në zemrat e popujve.

Komunist
kuotën e ngjarjeve të ndryshme kam ngjitur,
kuotën e lartë të fitores së proletariatit,
mes reve, tymnajave, dallgëve të luftrave. komünizmit

Fishekët e gatishmërisë në vezme,
pushkën në krah, ushtar
në rast alarmi
në front të luftës; në vijën e parë.

4.

Kjo ditë e pranimit në Parti.
si zanafilla e ditëve që do të vijnë,
që të gjitha pa përjashtim
të jenë kallinj me bukë,
dhe një po të jetë kokëpërpjetë, bosh
kritika juaj, shokë punëtorë,
le të bjerë e fortë.

Në këtë ditë të shënuar
ngrohtësinë e krahëve të Partisë
më shumë se kurrë ndiej,
përshëndetjen e shokëve punëtorë
me grushtet e furrnaltave lart,
buzëqeshjen me të cilën nëna fshin
rrudhat,
shkëndijat e kuqe të gjëzimit në sytë
e babait.

Kjo ditë — ngjitje në një kuotë të lartë
nga ku shikon aq mirë, aq qartë.
Kuota të tjera lartësish kam për të
ndaj përherë do të jem
në kudhrën e kalitjes.

1972-1976.

II

Me kësaj të përfshirat që nuk
nuk është shtypur

me më të përcjellë si dëshira e vjet
me gjithë e mund të dhënë bëqesa —
me gjithë e përcjellë që do përcjell

QYTETI I RI

Gjurmët e temjimit mbeten në fund të ligjetit
bashkë me mbeturinat e shtëpisë të vjetra.
Qyteti i ri lartuar = ndërgjegje e çdo njërit
ngjitur në majat më të reja.

Eshtë derdhur çdo gjë e re në këto pallate,
ka marrë bardhësinë e zemrave, lartësinë e ngjitjes,
është derdhur hijshëm në këto parqe
dhe bukuri e bjeshkëve dhe e pishave të Gjalicës.

Latë, o punëtorë të ardhur këtu,
emrat e qyteteve tuaj nëpër lagje
për t'u ndier gjithnjë me ne duke punuar,
për të ndier gëzimin tonë të përbashkët.

Me krahë të hekurt të dy urave në male

të zgjatura,
me ura të hekurta si qëndresa vetë,
me liqenin e madh të dritës përparrë —
sofër e bujarisë më e pasur se çdo herë.

1979

Gjurmët e fëmijërisë i lamë në fund të liqenit,
sot mbi liqenin me varkën shëtitëse
atje ku ish shkolla, sheshi, kinema e qytetit
do të lëshojmë spiranca kujtimesh të ndryshme.

1979

Shalliq, qënd Shën e rrethës së tij, që krahë qëndallë
së vjetët e bëhet përmes vitesh, qënd Shën e rrethës së tij
nëpër qytetin e qytetit, qënd Shën e rrethës së tij
nëpër qytetin e qytetit, qënd Shën e rrethës së tij

9. 12. 1979. Shën e rrethës së tij, qënd

qënd Shën e rrethës së tij, qënd Shën e rrethës së tij
qënd Shën e rrethës së tij, qënd Shën e rrethës së tij
qënd Shën e rrethës së tij, qënd Shën e rrethës së tij

...
...
...
...
...
...
...

KATER SONETA NGA FSHATI IM

* * *

Mbi këmbët shkëmborë kodra e veshur
me blerimin e arave, të pyllit e bjeshkës,
Fshati im në tri lagje derdhur
kodrës i varet si bistakët e pjergullës.

Pylli e bjeshka mbajnë gjallërinë e barinjve
këngën e kositësve që imprehin kosat,
zërin e tingujt e ëmbël të fyejve,
zërin e grave që u qeshin të korrat.

Dielli mbi mal i prek shtëpitë,
që nga kroi i madh i Gërhydit
mbrëmja ulet me diellin mbi Gjalicë.

Nëpër shtëpira shtruar gëzimi i mbjelljeve,
nëpër shtëpi zëri i radios e televizorit
nën kokë jasteku plot ëndrra për të nesërmen.

SHTRUAR GËZIMI I MBJELLJEVE

Shtruar gëzimi i mbjelljeve, qëndrohet me vlerë
të lartë, qëndrohet me vlerë e madhe, qëndrohet me vlerë

qëndrohet me vlerë e madhe, qëndrohet me vlerë e madhe

Shtruar gëzimi i mbjelljeve, qëndrohet me vlerë

qëndrohet me vlerë e madhe, qëndrohet me vlerë e madhe

qëndrohet me vlerë e madhe, qëndrohet me vlerë e madhe

qëndrohet me vlerë e madhe, qëndrohet me vlerë e madhe

qëndrohet me vlerë e madhe, qëndrohet me vlerë e madhe

qëndrohet me vlerë e madhe, qëndrohet me vlerë e madhe

qëndrohet me vlerë e madhe, qëndrohet me vlerë e madhe

* * *

O shkollë e re mes fshatit, sa je rritur
po ne vijmë me atë kujtim, të shohim të vogël,
ja oborri që na mblidhë ditën,
qenkan shkrirë njerëzit që bëmë prej borës.

Kjo klasë e vogël si qoshe për më — e madhe.
Mësuesi i mirë që herët e kish ndezur sobën,
se vinim ne nga rruga të lodhur, të lagur
se nuk mund të shkruanim pa e ngrohur dorën.

Ja rruga e hollë dredhur me një nyje —
dështim' i asaj prite armiqsh për mësuesin —
vepër e zgjuarsisë sonë prej fëmije.

Si ne dhe mësuesi, u rrite dhe ti shkollë,
po siç mbetëm ne para mësuesit të vegjël,
mbete dhe ti në kujtimin tonë.

* * *

Gjalica ballë pér ballë fshatit tim
më bjeshkët e gjera, pishat e larta
sa herë na pat pritur që herët në agim
të zgjidhni ashkëlat më të thata.

Mbi samar të mushkës dhe mbi kurriz
ngarkuar drita në ashkëla pishe.
Në mbrëmje na fsheh diellin — thoshim fëmijët
po na jep dritën kaq të mirë préj pishe.

Na i ndezi zemrat, na i ndezi fytyrat,
Partia me dritë elektrikë në çdo shtëpi.
Dritës së pishës iu zbulua zbehitësia
e blozës që na kish lënë në hundë e ndër sy.

Në mbrëmje ulet dita pas teje, Gjalicë,
ne borxhin ta lajmë dhe natës të bëjmë dritë.

* * *

Një lis i vjetër mes dy lagjeve
një kronikë e tërë e shfiletar u ngjarjesh,
një plak i vjetër, i urtë pranë oxhakut
me rrënje e degë zbërthen tri lagjet.

Kollovozi me tri lagje, se ishin tre véllezér,
brezat e ardhshëm u bënë tri lagje,
vëllavrasja si minë i ndau fshatarët,
i la të flenë pritave në male.

Si një lis i madh me tri degë
Kollovozi me tri lagjet i bashkuar.
Dritë e çelur, fytyrë e plakut e qeshur.

«Vetäm këtë, — thotë, — kurri s'e kishim besuar
se tokë e bagëti do t'i bashkonim
dhe pse n'hasmëri, do t'bëheshim vëllezër».

Kollovoz 1971

Depot plot
nuk e zenë
ditë ta bëjmë
diell ta bëjmë

DEPOT PLOT

Depot plot
nuk e zenë
ditë ta bëjmë
diell ta bëjmë

Fryjnë gjoksin arat
rënduar nga prodhimi:
porsi dallgë gruri,
porsi pyll misri.

Depot plot me grurë
misrin nuk e zenë,
ditë ta bëjmë natën
diell ta bëjmë hënën.

Zbresin që nga mali
gurë dhe dërrasa
lodhjen nëpër ballë
n'bulza djerse plaskan.

Qdo vit shtohen depot
shtohen dhe sivjet,
rrjedh në to prodhimi
si lumenjt' në det.

Një depo më shumë
fshati seç e ngriti
porsi det qe gruri,
porsi pyll qe misri.

1978.

SHKALLA DHE KUADRA
DHE KUADRA DHE SHKALLA
DHE SHKALLA DHE KUADRA
DHE KUADRA DHE SHKALLA

SHKALLA DHE KUADRA
DHE KUADRA DHE SHKALLA
DHE SHKALLA DHE KUADRA
DHE KUADRA DHE SHKALLA

SHKALLA DHE KUADRA
DHE KUADRA DHE SHKALLA
DHE SHKALLA DHE KUADRA
DHE KUADRA DHE SHKALLA

PEIZAZH VJESHTË

SHALOM KERBOLI

Atë mëngjes e gjeta rrugicën që zurret në xhade
të shtruar me një qilim gjethesh të verdha,
kokrrat e frutave të zbuluara nëpër dégë
sikur binin nëpër dasmat e reja.

DHJETË VJET NDARJE

*Heroit të Punës Socialiste
Muhamet Shehu.*

Dhjetë vjet që kur u ndamë.
Na ilke, mbështjellë me afshin e flakëve.
Po mbete ashtu i ri, energjik, i shkathët
me dashurinë, shpirtin e sakrificës
për punën e pronën e përbashkët.

* * *

Një tufë me lule mora nga Bicaj,
nga shpati i Gjalicës në gjurmët e fëminisë sate
këmbëzbathur pas bagëtive,
në gjurmët e rinisë sate
me pushkë në dorë ball armiqve.

Po një tufë lule për ty është pak.
Para të rënëve përulet gjithë dhembja e popullit.

* * *

Në çastim e fundit s'ma shihje dot,
sytë të ishin mbushur plot naftë,
sytë të ishin mbushur plot perspektivë,
dhembja kulmin kishte arritur,
po te nafta
mendimi yt i pashqitur.

Rrjedh nafta, Muhamet,
rrjedh nafta nëpër tuba drejt zemrës së industrisë.
Me zemrën tënde u ngrohën tubacionet
në ngricat e forta, në janar.

* * *

Erdha me një tufë lulesh
sot kur para teje përulet gjithë populli.
Një tufë lulesh nga malet e fushat e Shqipërisë,
një tufë spërkatur me lavën e furrnaltës,
një tufë shpërthimesh nga puset e reja të naftës,
një tufë me lule llambash nga hidrocentrali mbi Drin,
një buqetë zemrash të ngrohta,
Muhamet, për ty!

LIRIKA E PRANVERËS

Dimri hoqi të fundit shtresë të bardhë
nga shpatullat e imprehta të malevë,
shirat e gjyntuan, vëtëm ca copëral lanë
sif gjurmë të tij në majat e alpeve.

Dallëndyshet mposhtën dhembjen e krahëve
me gëzimin e kthimit në atdhe,
me gërshtërën e bishtit presin retë
me sqep mbajnë një degëz pranvere.

Kooperativistët dalin me mëngë përveshur,
traktorët nga thirrja e saj u ndezën
toka e zezë shpaloset palë-palë
e etur blerimin për të veshur.

Shikronjat, si kokrra të mbjella nëpër brazda,
dua t'i hedh edhe unë nëpër vijat e letrës
të rreshtohen fjalitë si vijat e mbjelljes
në fund të tyre të ve pikat e djersës.

UNIVERSITETI I DAKHILËS

Universiteti i Dakhilës është një institucion
nëpunuar nga qytetarët shqiptarë. Në këtë institucion
shqiptarët qytetarë kanë mundësi të përfshijnë
një program studi i gjithëve që janë të lartë, i cili
merret me vlerat e vjetra e shqiptarëve.

Universiteti i Dakhilës është i lidhur me shtimin e shqipërisë
dhe qytetarët shqiptarë. Në këtë institucion
shqiptarët qytetarë kanë mundësi të përfshijnë
një program studi i gjithëve që janë të lartë, i cili
merret me vlerat e vjetra e shqiptarëve.

Universiteti i Dakhilës është një institucion i lidhur
me shtimin e shqipërisë
dhe qytetarët shqiptarë.

shtrirë shtëpinë e tij, që nuk ka qenë e
nështë, që nuk ka qenë e përmesur, që nuk ka
qenë e shtritur, që nuk ka qenë e përmesur,
që nuk ka qenë e shtritur, që nuk ka qenë e përmesur.

KABINA ELEKTRIKE

Kabinë elektriqe kemi ngritur
në këtë qendër që lidh gjithë shtëpitë e fshatit,
këtu ku dikur kullë e bajraktarit
kërkonte të shrinte fijet e nënshtrimit
dhe të fatit.

Me gurët e asaj kulle kabinën kemi ngritur,
që me dashuri e fjalë bashkuam gjithë lagjet,
që si lis i madh degët e telave ka shtrirë
gjer në shtëpinë më të largët.

Kështu në mbrëmje nëpër rrugicat e fshatit
mbi dyer, nëpër dhoma
shpërthejnë lulet e ndezura të dritave.

Kabina çdo mbrëmje
lidh me fije gjëzimi të gjitha shtëpitë tonë
që këndojnë gjer vonë këngë për Partinë.

1971

PRIMËRËS KOMUNISTIKË

Republikën e Kosovës
në kohë që vlerësohet
çiftësi e shtratës
të përfshirë në lidhje e jashtme

me qytetin e Tiranës shtratë
çiftësuar e kufizuar
çiftësuar që dëmtohet është
çiftësuar e qëndruar me

shtratë e shtëpive. Të
qytetit që qëndrohet
çiftësuar që dëmtohet
çiftësuar që qëndrohet

FRYJ, MOJ ERE E MALIT

Përmbi kombajnë
ç'i zbardhon shamia,
shamia e arave
atje mbi kodrina!

Zbardh tufë e deleve
si lulet e bjeshkës,
unë përmbi shkëmb
me flautin e zemrës.

Fryn era e malit
tund vajza shaminë,
flauti't të zemrës
kam pse t'i bije.

Fryj, moj era e malit,
rrëmbeja shaminë;
bjeshkën edhe fushën –
në një përqafim.

...
...
...
...
...
...
...
...
...

...
...
...
...
...
...
...
...
...

...
...
...
...
...
...
...
...

...
...
...
...
...
...

T'I MBUSH ME TRËNDAFIL

*Mos i mbush enët plot,
je !e vogël s'i mban dot!
— Do t'i lë t'i mbush ti,
t'i mbush me trëndafil!*

(Nga një këngë popullore).

Tubi si damar u zgjat n'çdo shtëpi
çezmë me rubineta aq shumë,
mbrëmja ra në qetësi,
mbrëmja ngarkuar me enët plot ujë.

Heshti çezma e vetme larg fshatit,
heshtën përplasjet e gjymave e kusive,
u fshi një kënd i llafazanit
e i pëshpëritjeve të thashethemexhive.

Lodhjen ta hoqi dhe ty, o vajzë,
i dashuri yt duarflori
kur montoi rubinetin me diell të larë
e enët t'i mbushi me trëndafil.

LUM AI DJALE

Ja se si i shtrim
sot krahët vera
më e gëzuar bjeshka
plot dhen e shqerra.
Më të gëzuara arat
me grurin si det,
lum për atë djalin
cilën vajzë pret.
Të parët n'brigadë
janë ata të dy
me gjelbrimin krahëve,
me diellin në sy.

* * *

Lum e lum për djalin
se ç'vajzë mori...
Vjesht e sivjetshme
kaq bollëk korri.

KUR U KTHYEM NGA USHTRIA

Gjalica na tundte shaminë e bardhë,
tundte shaminë e mirëseardhjes.
Dy Drinat si krahë zgjateshin drejt nesh:
«Mirë se erdhët! Mirë se erdhët!»

U rritmë në mendime, u fritëm fizikisht.
Rrugicat e fshatit na duken të vogla
para rrugëve të gjata, që kemi kaptuar
pa ndier ç'është djersa, kapitja, lodhja.

Sa të vogla na duken shtëpitë,
shumë të nxehta dhomat,
vetja si mal ngarkuar me stuhitë,
me suferinat, me llohrat e borërat.

Kemi marrë shumë nga përvoja e luftrave
të popullit tonë gjatë shekujve
që nga betejat me jatagan' e huta
e deri në ato me armët moderne.

Morëm nëpër stërvitje si, në luftë
qëndresën nga gjoksi shkëmbor i mëlit,
u mësuam me frymëmarrjen e gjerë të fushës
me frymëmarrjen e pakët të
kundërgazit.

Ushtria, shkollë e madhe e kalitjes.
Më shpejt do zgjohemi alarmeve
se na i bëri më të shkurtra rrugët e gjata,
se na i bëri më të ulta qafat e maleve.

* * *

Na pret Gjalica, fshatarët si gjithnjë
punojnë tokën, mbjellin
e në çdo çast janë dhe ushtarë të gatshëm
që mprehin syrin në shënjestër.

Na presin. Ja, motrat ushtare
dhe baballarët përgatitur për mbrojtje;

në ara korrësit kanë të kulmuar pushkët
pranë duajve të grurit të korrur.

Ja, në krahët e tarracave, që lulëzojnë,
zgjaten e zgjaten transhetë,
të nevojshme për blerimin
si shtyllat e betonit për një ndërtesë.

Dhe pse e kryem detyrën
s'themë se e kryem,
dhe pse ndahemi ndarjen s'e ndiejmë,
kur filli i detyrës së mbrojtjes
na mban
të bashkuar të gatshëm përherë.

U ndamë nga shokët oficerë dhe ushtarët e rinj,
po si mund të ndahemi,
kur ushtar përsëri mbetemi
në armatën e popullit ushtar?

Elle porte plusieurs noms, mais le plus connu est
le nom de son auteur, Sir George Grey, qui l'a publiée
en 1842.

Le poème commence par une question :
Qui connaît la mort ? C'est une question
qui a été posée à l'homme et au bœuf,
à l'âne et à l'âne sauvage, à l'ours,
à l'éléphant et à l'éléphant sauvage.

Le poème continue :
Qui connaît la mort ? C'est une question
qui a été posée à l'homme et au bœuf,
à l'âne et à l'âne sauvage, à l'ours,
à l'éléphant et à l'éléphant sauvage.

Le poème se termine par :

Qui connaît la mort ? C'est une question
qui a été posée à l'homme et au bœuf,
à l'âne et à l'âne sauvage, à l'ours,
à l'éléphant et à l'éléphant sauvage.

III

C'HAPËSIRE MERR BISEDA

Me shokun që punon në minierë jemi fqinj të mirë,
Pak centimetër na i ndajnë hyrjet në pallat.
Unë jam mik i minierës, ai miik i librit,
biseda jonë — hapësirë e zonës së metaltë.

Hyj nëpër minierë me syrim prej dielli në ballë
me helmetë në kokë për t'u mbrojtur nga piklat e ujit.
Shikoj shokun tim që me pistoletë shkëmbim çan
në ballë grimcat e metalit — shkëlqime bronzi mbi
bust.

Thellësinë e galerive të minierës merr biseda.
Ai futet nëpër libër te çdo personazh.
— M'duhet helmeta, thotë, se dhe këtu ka ujëra e
dhera, siç ka dhe te ju dhe balt' e mineral.

DY PAMJE NË BRADASHESH

Bradasheshi ka këmbyer pamjen e vjetër,
Bradasheshi kaq ndryshime s'ëndërroi kurre,
anembanë tij — gjiganti i hekurt
mespërmes tij — gjerdan hekurudhe.

Pranë qyteza e madhe prej xhami,
bimët me krah shtrirë, pa pyetur për dimrin,
thyejnë tekat e tij me ngrica e erëra
e lidhin më të mëdha kokrrat e prodhimit.

Në anën jugore qyteti prej betoni e hekuri,
ku derdhet giza e çeliku ynë,
shpërthen duke çarë bllokada të egra
e mure rrëthimesh duke shkrirë.

Dy pamje të mahnitshme në Bradashesh,
bujqësia dhe industria çelur në buzëqeshje.
Dora e punëtorëve nga çdo anë e vendit
epikën e ditës këtu ka derdhur.

1978,

QENDRAT KULTURELLE
NATIONAL D'ART ET DE CULTURE
CENTRAL NATIONAL D'ART ET DE CULTURE
CENTRAL NATIONAL D'ART ET DE CULTURE

ECIN ATA...

*Punëtorëve të gurores në
hidrocentralin e Fierzës.*

Ecin ata me shpejtësi,
mëngjesi i freskët u ledhaton ballin si faqe mali,
në sytë kanë galeritë me mina,
shpërthimin e fuqishëm si një brohoritje shkëmbore,
shpërthimin e fuqishëm prej shkëmbi e dritash.

Ecin ata t'u shkëpusin me tunele, shpërthime,
maleve pjesë nga trupi i tyre,
të shkëpusin e të vendosin mes Drinit
një mal të ri dige.

Ecin ata në kohën tonë të madhe
nën ritme, shpërthime minash.

1979.

... mëllor e që bëjnë
në këtë tunel që shëndet
të cilat nuk varet së shpejtë e njëjshëm
mbushur me veshje

1870

ZEMËR E HIDROCENTRALIT

Në këtë tunel gjigant,
montatorët hapësirën e tërë kanë mbushur
me shkreptima, re, me diej të vegjël saldatrictesh.

Në këtë tunel gjigant,
në thelli nën ujëvarën e Drinit —
turbina e madhe
si heroizmi i tyre.
Shkëndijat e betejës së dritës
si argjend vezullojnë
mbi sumbullat e djersës.

Turbina në thellësi –
si një zemër e hidrocentralit
nëpër aortën e telave të tensionit nis energjinë,
gjak për industrinë.

1978.

MARKETING CONCEPTS

and the following year he was appointed to the post of Director of the Royal Mint.

19.000
The following table gives the
number of registered voters in
each of the 100 districts in
the State of California, as
of March 1, 1900.

NË KOMBINATIN E AUTOTRAKTORËVE «E N V E R H O X H A»

Në duart e punëtorëve — hekura e detaje traktorësh
në sytë — flakë e shkrirjes.
Në duart e tyre — drithi dhe buka e popullit,
në sy — fushat, kodrat që mbillen.

Në duart e tyre traktorë të rinj,
në duart e tyre plot pjesë këmbimi,
në ballin e tyre brazdat e çara,
rrjedhë e djersës — rrjedhë prodhimi.

Në kombinatin e autotraktorëve
makinat, traktorët, rrugët në lëvizje.
Brazdat e çara, arat e mbjella,
kallinjt' e mbushur plot në makinat e shirjes.

1978.

LUMË NGA THELLËSITE

Dalin nga miniera
vagonat mbushur plot,
një lumë nga thellësia
mbi shtrat shinash kalon.

Si lumë qëmyrguri
derdhet në uzinë,
ku – bëkë e gatuar
bëhet për industrinë.

* * *

Shoku minator,
ç'thesar nxjerr dora jote,
në thellësi mushkëritë
ia plas kësaj toke.

Ti zot i minierës
i tokës dhe nëntokës,
vagonat varg-varg,
si buqeta të fitores.

Punëtor miniere,
ky emër para çlirimit —
drithmë për nënët —
natë që s'pret agimin.

Se priste aksidenti
në çdo pus-galerie.
Hyrja e sigurtë,
dalja në pilkpyetje.

Galeria për ta
si varri pa emër,
mbivlera rriste dhjamin
e pronarit të egër.

* * *

Miniera moderne
minierat tonë sot,
siguria e jetës
veshur në beton.

Kush tha se ka pak ajér?
Aroma e malit vjen,
aroma e tokës së ngrohtë
me freski është përzier.

Kush tha se ka pak dritë?
Në ballë të mënatorit
ka vënë syrin dielli,
drita kurrë s'shteron.

Ka ndonjë të krimbür
që s'ndahet nga qyteti,
për t'iu shëmangë minierës
në ambulancë mbeti.

Groposen nér thellësi
dhe në kolektivim tuaj
mendime, koncepte
të botës së huaj.

* * *

Vagonat varg-varg
dalin nga miniera
me bollëk prodhimi,
me bollëk pranvere.

Si lumë rrjedh mbi tokë
drithi e çeliku,
si lumë nga nëntoka
nafta dhe qymyri.

* * *

Punëtorë të minierës,
ju ndiejmë pranë në uzinë,
ju ndiejmë n'kombinatin
«Çeliku i Partisë».

Ju ndiejmë pranë,
ku ngrohim kaldajat,
ku derdhim në furra
detalet e mëdhaja.
Ndez qymyri i duarve tuaja

furrat nëpër uzina,
ngroh serat me fidanet e njomat
e çerdhet ku rritet fëmija?

1979.

MONTATORIT

Lisa të gjatë pati rrreth shtëpisë në fshat,
prej tyre pat bërë djepin stërgjyshi,
u tund mituria e tij, u shuan të qarat
nën lëkundjet e urimit:

« U rritsh sa lisi! »

Në ato degë të lisit, të ahut të lartë,
në shilars fëminia u kolovit disa vjet,
po rinia e tij si lisi hodhi shtat,
rini e tij — mëngjes plot diell e jetë.

Sot degët e hekurta të veprave monton
anekënd Shqipërisë.

Sa të vegjël nga lartësitë përfytyron
ata lisat e gjatë përparrë shtëpisë.

1979.

NDODH DHE KËSHTU

Shoku im i ngushtë,
në atë mbledhje — ngusht.
Kritika ime — erë
pemës së mendimeve gjethet e verdha i shkund.

Nga ajo mbledhje si nga një dush dole,
sa të lehtë e ndiej veten.
Me shokun tim të ngushtë
më të ngrohtë do ta ndezim bisedën.

Po pse kështu
kur jemi bashkë,
shoku im thith cigaren kaq shumë
e hirin kërkon t'hedh në këtë bisedë!...

Po pse shoku im i ngushtë,
kur më shikon ndërron rrugë?!

Shoku im i ngushtë
në brigadë sot dhe më ngushtë;
stuhi e vërtetë le të bëhet kritika!
Pemës së mendimeve jo vetëm gjethet e verdha
por edhe kokrrat e krimbura. t'i shkundë,

NJË TUFË MANUSHAQË

Nga tregimi i një mësuesi.

Unë një tufë manushaqe do të ve
mbi vattrin e këtij trimi.

Petalet e luleve grumbull në grusht,
hapur petalet e kujtimeve.

Një tufë manushaqesh më pat dhuruar
atëher' kur fillova detyrën e mësuesit,
një tufë manushaqesh që m'u duk
si një mal i tërë lulesh.

Gonxhe e qeshur fytyra e tij,
sado që ishin vite pushtimi, luftë;
u burrërua ai shumë para kohe
dhe ngjeshi në trup bomba e pushkë.

U derdh në aksione, në qytet,
me shokët e njësitet gueril,
fëmijëria e tij e qeshur mbeti
hedhur në hekurat e depos si një trëndafil.

Një tufë manushaqe si çdo vit po ve
mbi varrin e tij si në të mijëra trimave,
petalet e luleve shtrëngoj unë në grusht,
hapur petalet e kujtimeve.

1978.

Shkruar nga Gjon M. Krasniqi

Shkruar në Tiranë më 1978

Shkruar më 1978

shqiptarët e kënduan
në qytetin e Tiranës, që i
dorën e shtetit, që i
merren me shqipëri, që i
sprijnë përmes Kullës së Dëshmorëve

MË TË LARË SE MAJÀ E LISIT

(Këngë e lirë, e çlirë, e lirë)

Histori, moj kapakkuqe,
që bëni që bëmë ne në gji i fute.
Populli

qëndron, qëndron, qëndron

qëndron, qëndron, qëndron

qëndron, qëndron, qëndron

Nëpër rrështa të faqes së kuqe,
trimat e Shqipërisë si lule,
emrat, yjet nëpër rrështë,
emra vendesh e beteja.

Abdyl Frashëri ballëndritur,
ndër Evropë i sfilitur.

Fjalë e tij — shpatë e fortë,
i rri Bismarkut mbi kokë.

«Eshtë jona Shqipëria,
s'presim të na e fal Turqia».

Më të lartë se majë e lisit
në histori ata u ngritën:
Ali Ibra, Sulejman Vokshi,

Sef Kosharja, Mic Sokoli,
trimat shqiptarë me mijëra,
i njeh Plava e Gucia,
i njeh tërë Shqipëria.
Mic Sokoli burrë asgan,
historia të gdhend në shkëmb,
se si shkëmb mbi top je hedhur,
tmerr armikut i ke derdhur.
Janë emrat tuaj shkruar
në këto faqe me gjak skuqur.
Ju në gji të bjeshkëve të larta,
në gji të popullit, të vegjëlisë,
në palë të flamurit të lirisë.
Janë shkruar radhë-radhë
alfabete e alfabetarë,
pushka e fjala pranë e pranë,
shkronjat si fishekë me zjarr,
Histori, moj kapakkuqe,
trimat ti në gji i fute.

... i tiflisë idaepësive qendrës së vjetër
i shëndetit, i fisi e vëmendës
Praga, qëndrët e tregut i bëri, që këtë
dëgjatje e mëdha e vëmendës qëndrët e tregut.

PALLATI I RI MES FSHATIT

Mes fshatit buzëqesh pallati i ri,
i lartë ndër shtëpitë e tjera,
si liqeni rrëketë i mblođhi ai
shtëpitë e shpërndara nëpër parcela.

Ishin shtëpitë e vogla në tokat e bukës
si guaska të vogla të pronës private
pallati i ri plot dritë e dritare,
pallati i ri me horizont sa malet.

Shtëpitë e vogla nëpër fushë,
si pikë të zeza humbën mes parcelës,
toka e bukës shtrin shtatin e tëra
shtoi nurin e bukur të pranverës.

Mes fshatit buzëqeshi pallati i ri,
banorët e tij i përhëndeti.
Nga kati i pestë kokën ngriti
«Do të arrij së shpejti!» — i tha qytetit.

SHPEJTI DHE KUQI I PËRSHËNDETIT

«Kuqja është veshje e vjetër e moshës
e vjetër, kuqja është veshje e vjetër
e vjetër, kuqja është veshje e vjetër
e vjetër, kuqja është veshje e vjetër...»

«Kuqja është veshje e vjetër, kuqja është veshje e vjetër,
kuqja është veshje e vjetër, kuqja është veshje e vjetër,
kuqja është veshje e vjetër, kuqja është veshje e vjetër,
kuqja është veshje e vjetër, kuqja është veshje e vjetër...»

«Kuqja është veshje e vjetër, kuqja është veshje e vjetër,
kuqja është veshje e vjetër, kuqja është veshje e vjetër,
kuqja është veshje e vjetër, kuqja është veshje e vjetër,
kuqja është veshje e vjetër, kuqja është veshje e vjetër...»

SA SHUMË JANE RRITUR

Sa lart je ngjitur,
si një zog ulur në direk,
sa lart me atë vinç,
me një levë në dorë
faqen e tërë të murit, apo dyshemenë e shtëpisë,
kat mbi kat e hedh për paik kohë.

Jot gjyshe të vështron.

«Ej, sa lart!
Sa lart është ngjitet!»
Dikur, kur ngritëm shtëpinë e vogël në fshat,
atë kohë e pat mbajtur të tërë në kurriz
me lëndë, gurë, me trarë.

Sa lart, sa lart sot na ngriti Partia,
sa lart ngritur vajzat e djemtë,
krahëve të tyre u dha muskuj të hekurt.

1978.

MËNGJES VJESHTE NË KOOPERATIVË

Çangës së punës i ra mëngjesi,
rrugët nga njerëzit sa shumë u gjallëruan,
fushata e vjeshtës kërkon lodhje më shumë
në fushat e gjera e kodrat e tarracuara.

Oborri i shtëpisë ku banoj është parcelë e madhe
dhe natën bashkë me të traktoristët e pluguan.
Ditën e re, ende pa rënë çanga, edhe fëmijët
në krye të oborrit dolën për t'i uruar.

— Mirupafshim! Nënat ndahen nga fëmijët
që i lenë në kopshte e në çerdhe,
buzëqeshjet e tyre me të fushës përzier,
me parcelat e gatshme për mbjellje.

— Mirupafshim! U ndava me nënën time.
Misri i shumtë po grumbullohet në lëmë,
a mund të rrinte ajo në qetësinë pensioniste,
kur të gjithë janë ngritur në këmbë?

* * *

Mirëmëngjes, shoku agronom,
paske fjetur palk, duken sytë e përgjumur,
n'ëndërr t'u përzien brazdat e hapura të pambjella
me rreshtat e një letre që të dërgoka e fejuara.

Ky mëngjes vjeshte me krehrin e erës
u hodhi nga baluket pemëve shumë gjethë,
por ato me kokrrat e frutave plot përkulen
ndaj punonjësve në shenjë përshëndetjeje.

U ndeshëm kaq shumë sivjet me thatësirën,
porsi ilaç e përdorëm ujin e rezervuarit,
që misrit të mos i zvogëlohej kalliri,
që pemëve frutat të mos ua digjite behari.

Eni, poetë, pranë bollëkut të vjeshtës
të mbushni shportat e strofave plot,
siç i mbushim këto vjelse me misra e fruta,
lexuesi si bukën dhe vargjet kërkon.

* * *

Ka kaq gjallëri ky mëngjes sot,
po ka dhe ndonjë që gjumi s'i ka dalë,
ndonjë që shumë herët e zgjoi çanga e punës
po energjitetë harxhoi në kopshtin personal.

Humbet diçka nga depot e prodhimit,
rrjedh diçka nga thasët e misrit, shportat e frutave;
është dora e ndonjërit që démon pronën,
janë mungesat e disave, ditët e humbura.

* * *

Çangës së ditës së re i ra mëngjesi,
gjallërohen rrugët e kooperativës kaq shpejt,
këtu vjeshta rëndon me peshën e vjeljeve e të
mbjelljeve,
hambarët mbush dhe zemrën e secilit prej nesh.

1977.

PO PSE KAQ VËSHTIRË E PASKE?

Ti je minator i mirë,
ti i braktive rrugicat e mikrobotës,
punën e lehtë,
le të presë ajo ata më delikatët.
Ti shkele mbi meskinitetim e disave.

C'kënaqësi puna në minierë,
kur ndez fitilat e dinamitit
e shkëmbin e bakërt e derdh ndër vagona!

Po shoku yt neglizhoi në punë,
ti heshte, s'tregove.
Një shkëmb më i fortë t'u mblohd në ndërgjegje,
një shkëmb.
Po pse kaq të vështirë e paske
fitilat e kritikës dhe të autokritikës të ndezësh?

IV

TAKIM ME BACEN NGA RUGOVA

Nga larg qeleshja i zbardhët si copë-bjeshkë mbi
shalli rrëth saj si një copë re mbi Kosovë.
Afër, në përqafim, si një furrë gjoksi zjarr,
gjoksi i tij — baticë me mall.

Kur tha: «Mirë se erdhët vëllezër të dashuri!»,
një vijë e qeshur i nënvizoi mustakët.

Dhe erdhi aq shpejt çasti i ndarjes,
por si degë të përbashkëta nuk shqiteshin krahët.

S'TË HARROJNË MOTRAT

Shpejtësinë stakoi era,
shkrepëtimën rrufeja,
kur ti u ike nga duart armiqve.
S'gjete armë, vetëm gërshtërë,
por dhe ato bëjnë kërdinë,
kur mprihen me urrejtje.

Bishat shoviniste të vranë para syve babanë,
po gjaku s'u ftoh!
Gjallëri në dejet e gjashtëmbëdhjet pranverave,
ti, vajzë e re, një copë e ashpër burrërie

gdhendur në kreshta lirie.

Uli kokën mali
në shenjë nderimi,
ç'guxim, me majë të gérshérës,
trefish e more gjakun e babait.

Gjaku lypte gjak,
gjak në vetull merr vajza shqiptare.

S'të harrojnë motrat, s'i harrojnë gérshérët,
që i mprehin vitet.
Erërat gdhendin me tehun e tyre
emrin tënd, Sulltanë!¹⁾

1) Bishat shoviniste në Qafë, afër Gostivarit, në oborrin e një shtëpie e grinë patriotin Mazlum Qafa, në shtëpi vajzës, Sulltanës, e cila u shpëtoi nga duart, mori në shtëpi një palë gérshérë të mëdha me të cilat qethnin dhentë dhe u sulmbi armiqjtë. Vrau dy dhe një tjetër e plagosë rëndë.

ATJE KU BURON DRINI I BARDHË
KOMPOZITORI DANILO GJERGI

ATJE KU BURON DRINI I BARDHË

Malet e Pejës — borën në gjoks dimër e verë,
nga gjoks i tyre një gulçimë e furishme,
nga gjoksi i tyre një shpërthim i madh
shndërruar në shkumë të bardhë,
në re me grimca uji,
në ylberin si një urë e vjetër shumëngjyrëshe,
që lidh brigjet e asaj gryke.

Dhe niset ai kryeneç,
si shpirti i kosovarit
merr rrugën nëpër tokën mëmë
duke përqafuar brigjet, të tërë.

NENA QAN TË BIRIN

(motiv kosovar)

Oi, oi!
Të vranë, Shukuri,
kushëriti të vrau;
ajo vijë uji
gjakum nuk ta lau.
Oi, oi! pë tashber e nöt është
U-thafftë ajo vijë,
u thafftë ajo pushkë,
U-thafftë ajo arë!
Fëmijët pa gjumë!
Oi, oi!
Lot u bë vada,
liqen u bë arai!
E sa lot mbi ta
derdhi kosovarja.
Oi, oi!

SHQIPËRISË KOMUNISTË

L A J M E T
(TIRANA - 1950)

16. 10.

Dëgjoj lajmet këto ditë: tradhtia kineze doli pa maskë. Shqipëria më e fortë, më të forta radhët e celikta për të goditur tradhtinë e superfuqitë.

Dëgjoj lajmet: Kaq pranë Shqipërisë miq ngangat qdo anë, shkurtohen kilometrat e distancës.

për në Shqipëri. 16. 10
Afrohen si gishtérinjtë e një grushti

rreth markzizëm-leninizmit

Partitë e vërteta, idha joi re si

Ideali i madh, shkak i shkak

strumbullar i bashkimit,

Shqipëria s'mbetet kurrë vetëm,

afrohen miqtë, popujt,
zbërthehen meridianet e paralelet e globit,
nga lava e revolucionit.

1978.

ALBANIJA I PËR TAVËN

Shqiptarët e këtij vjeti kanë qenë
s'kuptur se nuk do mund t'i bëjnë
një revolucion si i pari.

Ngjyrosja e së përfshirës së shqiptarëve
dhe i gjithë vjetorit është një revolucion
që nuk i ka qenë i përfshirët, që nuk i ka
qenë i përfshirët, që nuk i ka qenë i përfshirët
një revolucion si i pari. Në
përveç që është një revolucion si i pari.

Që nuk i ka qenë i përfshirët, që nuk i ka qenë i përfshirët
një revolucion si i pari. Në
përveç që është një revolucion si i pari.
Në përfundim, që është një revolucion si i pari.
Në përfundim, që është një revolucion si i pari.

KÖNGETARI PORTUGEZ

KËNGETARI PORTUGEZ

*Duke dëgjuar këngët e T. Flores
dhënë nga televizioni me rastin e
vizitës në vendin tonë.*

Idetë e mëdha të atyre këngëve
zgjeruan përmasat e kitarës sate,
telat sikur shtriheshin në gjithë rrugët e Portugalisë
të fryra nga revolta,
në rrugët e qyteteve
të spërkatura me gjakun e bijve tuaj.

Telat të shtrirë aq mirë
ndanin botën në ndarje klasore,
të shtypurit nga shtypsit,
kasolle e të varfërve nga vilat e të pasurve,
telat si fije të skuqura
godisnin
mbi borgjezë e padronë.

Idetë e mëdha të atyre këngëve

e bënë atë kitarë të tingëllojë më me forcë.

Ajo kitarë — altoparlant i rrahjes së zemrës sate
për të varfër e proletarë,

për revolucion.

Artikulli i 1-të i muajit të prillit 1978

1978.

praktikuesit e zgjedhur

Plakatitë e zgjedhur ishin të mbrojtja e
konsolidimit të përgjithshëm të qytetit, e shërbimeve
të cilës së përfundon e përmend ishjet e "Zgjedhjeve
nacionale" e zgjedhur ishin të përgjithshëm

qyteti është një përgjithshëm i zhvilluar, që shëfotës
zgjedhur si i përcollt, rrethues, luftëtarët, që
shërbejnë si një përgjegjës - sëgjori o fëmijët
i cili njerëz i këndohet si një përgjithshëm e

zgjedhjeve e zgjedhur ishin të mbrojtja e
qytetit, që përcollt e njësi e së ardhurit, që
shërbim i zhvillues, i përgjithshëm i zhvillues
i përgjithshëm i zhvillues, që i zhvillues

zgjedhjeve e zgjedhur ishin të mbrojtja e
qytetit, që përcollt e njësi e së ardhurit, që
shërbim i zhvillues, i përgjithshëm i zhvillues

REVOLUCIONARISMO
SHPETA TË PËRSTREHIMIT
NË VENDET BORGJEZO-REVIZIONISTË
DITËN 12.12.1951

SHTEPITË TUAJA

Të papunëve të shumtë në vendet
borgjezo-revisioniste.

Ju hoqët dorë nga shpresa për strehim,¹⁾
ku do të dijë për kërkesa kapitalisti,
banesat tuaja barku i mbivlerës gjellit
shesh për baza ushtarake i përdor luftënxitësi.

Përtokë u shtrinë të flenë dhe të tjerë,
që nga tërmeti zbuluar, thonë, i la natyra,
trotuaret e rrugët — dyshekë për të mjerë
me mëshirën e qilllit ju mbuloi qeveria.

Ju hoqët dorë nga kërkesa për strehim,
po kurrë nga lufta e ashpër klasore.
Revolucioni do t'i bëjë tuajat fabrikat e shtëpitë
revolucioni do të zhdukë pabarazinë shoqërore.

1) Vetë revista «Tajm» pranon se tanimë shumë amerikanë kanë hequr dorë nga shpresat për të siguruar strehim. (Nga shtypi).

Janayden ës këtë oto qëjiz
qëndrë dëj vështerit përfshilljet e
fjorprashës së saktë. Në mëdha jan
ës qëndrë dëj, qëndrë oto qëjiz
qëndrë dëj, qëndrë ës qëndrë oto
qëndrë dëj, qëndrë ës qëndrë dëj,
qëndrë dëj, qëndrë ës qëndrë dëj.

ZEMRA TE HAPURA

Brasilia ës qëndrë përfshilljet e
qëndrave së vjetra, qëndrave së
qëndrave së moshëve të larta - oto qëjiz
qëndrë dëj, qëndrë ës qëndrë dëj
Vijnë letra nga miq e shokë nga gjithë bota,
vijnë urimet e sinqerta
për sukseset tona.

Hapësirat, distancën e madhe,
kontinente, oqeanë që na ndajnë
i mbushin ato me zërim e tyre
të gjallë.

E bëjnë që t'i ndiejmë afër,
të na ndiejnë afër gjithëherë.

Vijnë ato letra të mbyllura,
ku flasin zemra të hapura
me shokun, mikun e sinqertë.
Vijnë ato letra, të lehta,
me peshë kaq të rëndë,
kanë peshë luftrash, grevash, demonstratash,
kanë përleshje të ashpra klasash.

Vijnë letra të shumta.
Miq kemi shumë,
ka shumë revolucionarë bota.
Vijnë ato — fjala, dora e shtrënguar
e komunistëve të vërtetë.
Revolucioni është në sulm
të pandërprerë.

SPEKULATIVI
SPEKULATIVI
SPEKULATIVI

SPEKULATIVI
SPEKULATIVI
SPEKULATIVI

PASQYRAQE LËNDËS

I		II
Sa vështirë	5	
Me atë laps të futurinë: gëzhojë	7	
Gjer në pikën e fundit të gjakut	9	
Vite dhe inaugurime	11	
Rinia dhe pleqëria jote	13	
Këta punëtorë	15	
Në shtëpinë e re	18	
Sigmund: të ndihesh pa strehë	18	
Mrekullia e fshatit të ri	19	
Shiu në verë	21	
Ndaj zgjatën kallinjtë	22	
Më e gëzuara ndër ditët	23	

VI

II		III
Qyteti i ri	33	
Katër sonete nga fshati im	35	
Dépot plot	41	
Peizazh vjeshte	43	
Dhjetë vjetë ndarje	44	
Lirika e pranverës	46	
Kabinë elektrike	48	

Fryj, moj erë e malit	50
T'i mbush me trëndafil	52
Lum ai djalë	53
Kur u kthyem nga ushtria	55

SHTRUQNI I PËRSHPEjtëS

C'hapësirë merr biseda	61
Dy pamje në Bradashesh	62
Ecin ata	64
Zemër e hidrocentralit	65
Në kombinatin e autotraktorëve «Enver Hoxha»	67
Lumë nga thellësítë	68
Montatorit	72
Ndodh dhe kështu	73
Një tufë manushaqe	75
Më të lartë se maja e lisit	77
Pallati i ri mes fshatit	79
Sa shumë janë rritur	81
Mëngjes vjeshët në kooperativë	83
Po pse kaq vështirë e paske?	86

IV

Takim me bacën nga Rugova /I/	89
S'të harrojnë motrat	90
Atje ku buron Drini i Bardhë	92
Nëna qan të birin	93
Lajmet	94
Këngëtari portugez	96
Shtëpitë tuaja	98
Zëmra të hapura	99

Redaktuar nga ISMAIL KADARE

Nelaj, I.
Vite dhe inaugurime
T., «Naim Frashëri», 1980
... f.

B-ka të mëdha dhe
B-ka të vogla: 891.983-1.
N. 40.

Tirazhi 1500 kopje

Format 70x100/32

Stash: 2204-79

KOMBINATI POLIGRAFIK — Shtypshkronja e Re,
Tiranë, 1980.